

Nádherné hory a průzračné moře. Tip na jarní dovolenou na Elbě

Autor: David Hainall pro iDNES.cz - 2. dubna 2014

http://cestovani.idnes.cz/elba-dovolena-more-hory-deti-d11-/kolem-sveta.aspx?c=A140328_103405_kolem-sveta_skr

Jednou to přijít muselo. Děti se prostě po příchodu ze školy zeptaly: "A proč místo na hory nejedeme k moři do Chorvatska?" Já, který je schopen vydržet na pláži sotva 20 minut, jsem se zděsil. Ale pak stačilo chvíli hledat. Existuje přece spousta hornatých ostrovů, kde jsme ještě nebyli.

Pohled na záliv Rada di Portoferraio a Monte Capane (1019 m), nejvyšší vrchol Elby v pozadí. | foto: David Hainall, pro iDNES.cz

Elba je malý ostrov

Tyrhénském moři, který patří Itálii a je pod správou Toskánska. Leží asi 10 km od pobřeží a přístavního města Piombino. I když se jedná o největší z Toskánských ostrovů, je Elba dlouhá jen 29 km a široká 19 kilometrů. Společně s dalšími ostrovy tvoří Elba rozsáhlý národní park Toskánské souostroví. Asi 35 kilometrů západním směrem je jeho sousedem hornatý ostrov Korsika, který je mezi horskými turisty mnohem navštěvovanější.

Tip na zájezd

Na první pohled se zdá, že se na Elbě dá sotva strávit více než týden aktivní dovolené spojené s pěší turistikou. Ale zdání klame.

Elba nepatří k tradičním destinacím zasvěceným pěší turistice, během letních měsíců nepotkáme na turistických cestách s výjimkou nejvyššího vrcholu Monte Capanne (1019 m) mnoho lidí.

Není se čemu divit, cest je tu sice hodně, mapy podrobné, ale značení spíše mizerné nebo žádné. Značky se často ztrácejí v pichlavých keřících a v trávě. Při pohledu na kvalitu značení blahorečím evropskému parlamentu, že neschválil sjednocení evropského značení podle francouzského a italského vzoru.

Přesto se hledání vyplácí a výhledy z horských hřebenů stojí opravdu za to. Fauna i flora odpovídá Středomoří. Podnebí je suché s minimem srážek. Přesto se hlavně v odpoledních hodinách mohou objevit bouřky z tepla provázené krátkými a intenzivními lijáky. Denní teploty v létě běžně přesahují tropickou třicítku. Teploty v noci obvykle neklesají pod 15 stupňů. Je tedy lepší vyrazit brzy ráno a kolem druhé

nebo třetí hodiny být zpět na pláži a odměnit se koupáním a šnorchlováním v čistém teplém moři.

Výhled ze svahů Monte Calamita

Silničky v příkrých svazích jsou křivolaké a plné zatáček.

Čestnou výjimku mezi nepřehlednými a špatně značenými cestami zaujímá výstup na nejvyšší vrchol ostrova Monte Capanne (1019 m). Značky jsou skoro na každém kroku a nebyť lanovky a téměř neustálého závoje mraků, asi by i cesty byly přelidněné.

Monte kalamita vos a bodláci

Na několik prvních dní jsme zakotvili na jihovýchodě ostrova v kempu v Marcone. Jedná se o snad nejlevnější kemp na celé Elbě. Jsme čtyři, máme auto a stan a platíme na místní poměry "jen" 38 € za noc.

Podle turistické mapy v měřítku 1:25 000 koupené v Piombinu to máme na nejvyšší vrchol v jihovýchodní části ostrova, Monte Calamita (412 m), jen asi 4 km a cesta se zdá být jasnou. Říkáme si, že na rozchození a otestování terénu by to nemuselo být špatné a tak ráno vyrážíme.

Vlajku navrhl Napoleon

Na ostrově se odpradávná těžila **železná ruda**. První doly vybudovali již Etruskové a po nich přišli Římané. Ostrov Elba měnil během historie své správce i majitele. Pobývali zde Saracéni, spravoval ji městský stát Pisa nebo později milánský rod Viscontů. Od počátku 17. století byla Elba državou španělského krále Filipa II. Španělského a konečně roku 1802 se stala francouzským územím a místem prvního nuceného exilu Napoleona Bonaparte (1814 – 1815). **Bonaparte**, prohlášený za císaře Elby, **zde pobyl necelý rok** a poté, co provedl celou řadu ekonomických a sociálních reforem, uprchl zpět do Francie. Právě Napoleon Bonaparte je autorem

návru elbské vlajky, kde na bílém pozadí vidíme červený pruh a tři zlaté včely. V roce 1860 se stala Elba **součástí italského království** a Itálii patří dodnes.

Hned nad kempem ale zjišťujeme, že mapa má do skutečnosti hodně daleko. Navazující cesty v mapě neodpovídají realitě, a tak se první část výstupu škrábeme travnatým svahem plným bodláků, a jak se brzy ukáže, i s vosím hnízdem. Děti za mnou začínají být nervózní. Kuba asi zavadil o vosí hnízdo a bylo z toho pár žihadel. Bohužel v kombinaci s teplem, potem a asi trochu i slanou vodou mizí otok na poštípaných končetinách mnohem pomaleji, než bychom čekali.

Chvilí jdeme po široké zpevněné cestě, po které tu a tam projede auto a ve výrazné pravotočivé zatáčce odbočuje u nevýrazného polorozpadlého rozcestníku stezka do lesa. Po krátkém stoupání přicházíme k dalšímu neoznačenému rozcestí. Tady se definitivně ztrácíme a další putování nám zpestřují snad už jen motýli a pavouci. Začínáme mít pocit, že to s tou turistikou nebude tak slavné.

To jsou panoramata!

Autem vyjíždíme do silničního sedla la Panche. Silnice, která tudy prochází, spojuje Rio nell'Elba a Magazzini, resp. Portoferraio. Vyrážíme směrem na jih přes Cima del Monte (516 m) s vysílačem na vrcholu. Během výstupu se otevírá nádherný pohled na záliv Rada di Portoferraio a historické správní centrum ostrova Portoferraio. Na svazích nad zálivem se na skalnatém vrcholu nad silnicí nachází zřícenina pevnosti Fortezza del Volterraio.

Z hlavní hřebenovky a přehledné cesty odbočujeme na Monte Castello (389 m) a snažíme se najít cestu ke klášteru Madona del Monserrato. "Taťko," volá dcerka, "to polezeme po skále?!" Je vidět, že má strach. A když se dostáváme do příkré rokle se sutí a popadaným suchým listím, začíná s brekem prosit, abychom se vrátili. Naše snahy končí v okamžiku, kdy přicházím k asi desetimetrové téměř kolmé skalní stěně. Vracíme se tedy stejnou cestou zpět a sestup do Porto Azero dokončujeme po pohodlné a hlavně bezpečné cestě.

Noc trávíme pod širákem v lese v silničním sedle la Panche. Kocháme se zapadajícím sluncem a pohledem na Portoferraio. Noc byla příjemně teplá, ale celou dobu nám pili krev komáři. Kolem půlnoci hledám v batohu repelent, o kterém jsem si říkal, že ho použiji jen v případě absolutního ztroskotání. Ten čas nastal.

Západ slunce nad zálivem Rada di Portoferraio a Monte Capane (1019 m).

Ráno vstáváme brzy a po snídani vyrážíme na sever směr Cavo. Zpočátku široká zpevněná cesta nás vyvede na hřeben a opakují se výhledové scenérie ze včerejška. Další orientační krizi zažíváme za Monte Strega (427 m). Scházíme prudce v suti do sedla a najednou nevíme kam dál. Vpravo kolem lomu odbočuje jedna cesta, která mizí ve stráni plné bodláků. Vlevo sice vede výrazná a pohodlná cesta, která ale posléze klesá k moři. Jak už to bývá, správná je třetí volba. Nepatrná stezka zarostlá trávou a bodláčím stoupá přímo rovně. Výhledy jsou ale opět fascinující. Nakonec v pořádku, i když s poškrábanýma nohama, scházíme do Cava, jednoho z hojně využívaných přístavů, do něhož jsme před několika dny připluli trajektem z Piombina.

Skvěle značená cesta k Monte Capo Stela

Z kempu v Marcone jsme se přes Portoferraio přesunuli do Lacony. Přímo z kempu vede výborně značená cesta na vyhlídku na vrcholu Monte Capo Stela (155 m). Trasa vede po široké zpevněné cestě, ale později se zužuje a prochází mezi stromy a vysokou trávou. Děti jsou nadšené: "To je bezva, že tu nejsou ty protivný bodláky," libuje si synek. Jdeme mezi dvěma zálivy – Golfo di Lacona a Golfo Stela. Na východě poloostrova se nachází vyhlášená jeskyně, která je dostupná pouze z vody. Vyhledávají ji hlavně potápěči.

Celý výlet nám zabral necelé čtyři hodiny. Díky dobrým cestám, skvělému značení a absenci bodláků a makchií jsou děti nadšené a do kempu a na pláž se vracíme v pohodě.

Monte Capane – v davu k lanovce

Nevyšší vrchol Elby Monte Capane patří logicky k nejnavštěvovanějším turistickým cílům celého ostrova. Ne nadarmo na něj byla postavena lanovka, která je pro většinu turistů hlavním prostředkem pro dosažení vrcholu.

Autem vyjíždíme do osady Poggio a parkujeme po vzoru dalších výletníků za vesnicí u krajnice směrem na Marcianu. Začíná tady jedna z hlavních pěších výstupových tras na vrchol Monte Capane. "Tati, kde je ta lanovka?" ptá se dcerka. Co naplat, že informace o využití lanovky jen pro sestup padla už nejméně desetkrát. Vysvětlovat musíme znovu.

Poggio leží ve výšce asi 330 metrů a k vrcholu nás čeká necelých 700 metrů stoupaní. Cesta je sice příkrá, ale v serpentínách a stínu stromů nabírá rychle výšku. Pro malé děti je zajímavá spousta kamení a ve vrcholové partii i nízkými skalkami. Ani se nám tomu nechce věřit, že za tři hodiny stojíme na vrcholu u vysílače. Přes závoj mraků koukáme na horní stanici lanovky, Marcianu a pobřeží kolem Marciana Marina a na straně druhé na jihozápadní pobřeží s výrazným zálivem a osadou Pomonte.

Lanovka, postavená v roce 2004, je jednou z největších rarit na ostrově. Začíná v obci Marciana, je dlouhá 2,5 km a končí těsně pod vrcholem. Nečekejme však gondoly nebo pohodlné sedačky. K přepravě slouží dvoumístné klece, ve kterých pasažéři stojí. U horní i dolní stanice lanovky je vybudované občerstvení. Na malé parkoviště pod lanovkou je dobré přijet brzy ráno, během dopoledne se začíná plnit a mohl by být problém s parkováním.

Jak se tam dostat

autem z Prahy přes Plzeň, Mnichov (A93), Innsbruck (A13), Bolzano, Trento a Veronu (A22), Florencii (A1) směr Livorno do Piombina z Brna přes Vídeň na Graz a Villach (A2), na Udine (A23) Benátky (A4) a Florencii (A13 a A1).

Z přístavu Piombino trajektem. Informace o jízdenkách například zde: <http://www.directferries.cz>

Zatímco dcerka si cestu lanovkou dolů velmi pochvalovala jako super houpačku, já si hlídám foťák a batoh s fotografickou technikou. Cesta dolů a hlavně vystupování ze zavěšeného koše s batohem na zádech a malým dítětem, to bylo skutečné dobrodružství. Nakonec jsem rád, že už jsme dole.

Další nespornou zajímavostí je lesní porost v okolí Marciany, který je téměř výhradně tvořen kaštanovníkem jedlým. Kaštanovník patří mezi dlouhověké stromy a může se dožít stáří i několik set let. Kmen stromu se obvykle větví nízko nad zemí.

Elba patří mezi oblíbené turistické destinace se spoustou pláží a hotelových resortů. Je ideálním místem pro aktivní rodinnou dovolenou, spojenou s turistikou. Každodenní odměnou za vynaloženou námahu je pak koupání v čistém a teplém moři a šnorchlování mezi řasami a malými rybkami na útesech.